

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

DINSDAG 7 JULI 2009

Namiddag

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

du

MARDI 7 JUILLET 2009

Après-midi

La séance est ouverte à 14.07 heures et présidée par Mme Muriel Gerkens.

De vergadering wordt geopend om 14.07 uur en voorgezeten door mevrouw Muriel Gerkens.

01 Vraag van de heer Michel Doomst aan de staatssecretaris voor Mobiliteit, toegevoegd aan de eerste minister, over "het project 'fishing for litter' in de Noordzee" (nr. 13979)

01 Question de M. Michel Doomst au secrétaire d'État à la Mobilité, adjoint au premier ministre, sur "le projet 'pêche de détrit' en mer du Nord" (n° 13979)

01.01 **Michel Doomst** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, het is vooral met het uitzicht op de zonnige stranden en op de Noordzee dat de inspiratie naar boven kwam om nog wat meer details te weten te komen over het feit dat voortaan vissers die zwerfvuil uit de Noordzee mee aan land nemen in plaats van – zoals blijkbaar een gangbare praktijk is – het vuil zomaar opnieuw in het water te lossen, worden beloond.

U hebt ook gesteld dat de bedoelde actie ertoe dient vissers te sensibiliseren, opdat zij aandacht zouden hebben voor een problematiek die blijkbaar in tonnage en in de feiten groeit.

U hebt ook een aantal nieuwe initiatieven aangekondigd die u dichtbij het zomerseizoen zou bekendmaken.

Kunt u wat meer toelichting geven bij het project van de vuilniszakken? Er is gesproken van 10 euro per zak voor het vuilnis dat bij elkaar wordt gehaald.

Wat zijn de eerste reacties op de voornoemde sensibiliseringsactie?

Hoe evalueert u het project "fishing for litter"?

Kunt u al iets zeggen over de nieuwe initiatieven die werden aangekondigd?

01.02 Staatssecretaris **Etienne Schouppe**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Doomst, het zwerfvuil op zee vormt in het mariene milieu een snelgroeiend probleem. Mariene fauna geraken in het afval verstrikt of nemen het in via voedselopname. Dat zwerfafval kan ook giftige stoffen cumuleren waarmee dieren in aanraking komen. Er zijn ook veel microscopische fragmenten en vezels van plastic in het water en op de zeebodem aanwezig als degradatieproducten van groter, plastic zwerfafval.

Voor deze problematiek doet de Belgische federale overheid een inspanning om een project "fishing for litter" mee te financieren. Dat project kadert in de uitvoering van de zogenaamde Göteborgverklaring van dezelfde ministeriële Noordzeeconferentie die in Göteborg in 2006 heeft plaatsgevonden.

Het betreft het aan wal brengen van afval op zee dat vissers tijdens het vissen mee in hun netten vangen. Om dat vuil aan wal te brengen is er evenwel een sensibilisering nodig. Dat kan door ten eerste de vissers de passende opvangcapaciteit ter beschikking te stellen. Ten tweede, door het ophalen van de zakken in de

haven. Ten derde, door het afval nadien te sorteren en te verwerken.

Er is voorzien dat in Nieuwpoort, Oostende en Zeebrugge de vissers kunnen deelnemen aan deze fishing for litter-activiteit waarbij ze het afval dat ze in hun netten vangen niet terug in zee gooien maar verzamelen in zakken die hen worden bezorgd en die ze aan wal brengen voor verwerking.

Het afval wordt gesorteerd volgens de categorieën plastic, metaal, hout, rubber en textiel. Het binnengebracht zwerfafval varieert van 0,5 tot 2 ton per maand. In één zak wordt ongeveer 250 kilogram afval binnengebracht. De cijfers die ik u mededeel werden uiteindelijk gehaald tijdens de proef die werd opgestart op 1 maart 2007 en die liep tot 15 oktober 2007 en waaraan aanvankelijk een twintigtal vissersschepen zouden deelnemen, maar waaraan er in werkelijkheid slechts tien deelnamen. Die tien schepen hebben actief meegewerkt en hebben samen ongeveer achttien ton afval opgehaald.

Het is dus de concrete ervaring in 2007 die per slot van rekening voor ons en voor de verantwoordelijken van het mariene milieu leerzaam is geweest en die hen ertoe heeft aangezet op deze weg voort te gaan.

Het uitgewerkte project gebeurt in samenwerking met de Stichting Duurzame Visserij-ontwikkeling, de SDVO. De Dienst Marien Milieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu heeft met de SDVO een contract gesloten voor de nodige logistieke ondersteuning.

De huidige overeenkomst met de Stichting Duurzame Visserij-ontwikkeling heeft betrekking op de kosten die verbonden zijn aan het operationeel gedeelte van het project waarvoor de SDVO instaat. Dat gaat over het labelen en het ter beschikking stellen van fishing for litter-zakken aan de vissers, het inzamelen van afval en het vervoeren van het afval vanuit Nieuwpoort en Zeebrugge naar de sorteerplaats in Oostende en het sorteren en wegen van het verzameld afval op de sorteerplaats van Oostende. Ten slotte worden de gegevens in een databank opgenomen en zij worden gestructureerd aangevuld en ingevuld.

Zoals ik reeds zei werd het eerste proefproject in het najaar van 2007 opgestart. Vanaf 15 december tot de maand oktober werden de voorbereidingen getroffen. Het proefproject werd opgezet door het SDVO, enerzijds, en het Algemeen Havenbedrijf van Oostende, het AGHO, anderzijds, om de uitvoerbaarheid van de initiatieven in België te kunnen beoordelen.

Tot de voortzetting van het project werd op basis van de eerste ervaring, die ik hier daarstraks heb geciteerd, beslist, met name van 15 mei 2008 tot 14 mei 2009. De nieuwe periode van een jaar is door het huidige contract met de SDVO gedekt.

De evaluatie die uiteindelijk werd gemaakt, werd als bijzonder nuttig ervaren. Wij geloven dat ze kan bijdragen tot het creëren van een bewustzijn bij de visserijindustrie en vooral bij het grote publiek, met name dat afval niet thuishoort in zee.

In de komende maanden zullen er nog een reeks aanvullende initiatieven worden genomen die er vooral op zullen zijn gericht de bevolking nader in te lichten en bewust te maken van de verscheidenheid van fauna en flora in het Belgische gedeelte van de Noordzee. Daartoe behoren onder meer gebruikersovereenkomsten met de verschillende verenigingen die op de Noordzee actief zijn, bijvoorbeeld in de sector van de pleziervaart en de watersport.

Voornoemde aangelegenheden worden in de nabije toekomst meer geconcretiseerd met als uiteindelijke bedoeling niet alleen een algemene consensus over maar ook een algemene medewerking bij het netter houden van de Noordzeebodem op het Belgische gedeelte te hebben.

Mijnheer Doomst, dat waren de verschillende elementen in antwoord op de vragen die u hebt gesteld.

01.03 Michel Doomst (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, het is inderdaad een mooie stap in het zich bewust worden van het feit dat de groeiende afvalberg ooit moet worden gestopt.

Betekent een en ander ook dat het proefgegeven van het lopende project achter de rug is en er een zekere continuïteit in het project zit? Is de proefperiode dus voorbij?

U kan nu waarschijnlijk de nieuwe initiatieven niet aankondigen. Ik neem evenwel aan dat zij zich toespitsen op andere, minder professionele gebruikers van de Noordzee om hen te vragen dezelfde attentie aan de dag

te leggen.

01.04 Staatssecretaris **Etienne Schouppe**: Wij hadden aanvankelijk een twintigtal schepen gevraagd om mee te werken. Een tiental schepen heeft effectief meegewerkt. Wij hopen via bijkomende informatie en onze financiële inspanning ter zake, met name het vastknopen aan het initiatief van een kleine, financiële vergoeding, een algemene medewerking te verkrijgen.

Zoals ik ook te verstaan heb gegeven, zouden wij graag de pleziervaart bij het project betrekken. Ik heb in het verleden al opgemerkt dat er op zee zelfs diepvriezers zijn gevonden. Ik kan mij moeilijk indenken dat het vissers zijn die meteen diepvriezers overboord gooien. Wij willen dus ook de pleziervaarders die van de Noordzee gebruikmaken, warm maken voor het behoorlijk netjes houden van het wingewest van de schippers.

01.05 **Michel Doomst** (CD&V): (...).

La **présidente**: On peut espérer que ce ne sont pas les pêcheurs. Mais qui alors? Ceux qui pratiquent la voile disent que ce n'est pas eux non plus.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.19 uur.

La réunion publique de commission est levée à 14.19 heures.